

Наймичка
Тарас Григорович Шевченко

Тарас Григорович Шевченко

НАЙМИЧКА

Пролог

У неділю вранці — рано
Поле крилося туманом;
У тумані, на могилі,
Як тополя, похилилась
Молодиця молодая.
Щось до лона пригортає
Та з туманом розмовляє:
«Ой тумане, тумане —
Мій латаний талане!
Чому мене не сховаєш
Отут серед лану?
Чому мене не задавиш,
У землю не вдавиш?
Чому мені злої долі,
Чом віку не збавиш?
Ні, не дави, туманочку!
Сховай тільки в полі,
Щоб ніхто не знав, не бачив
Моеї недолі!..
Я не одна, єсть у мене
І батько, і мати...
Єсть у мене... туманочку,
Туманочку, брате!..
Дитя мое! мій синочку,
Нехрещений сину!
Не я тебе хреститиму
На лиху годину.
Чужі люде хреститимуть,
Я не буду знати,
Як і зовуть... Дитя мое!
Я була багата...
Не лай мене; молитимусь,
Із самого неба
Долю виплачу сльозами
І пошлю до тебе».
Пішла полем, ридаючи,
В тумані ховалась

Та крізь сльози тихесенько
Про вдову співала,
Як удова в Дунаєві
Синів поховала:
«Ой у полі могила;
Там удова ходила,
Там ходила — гуляла,
Трути — зілля шукала.
Трути — зілля не найшла,
Та синів двох привела,
В китаечку повила
І на Дунай однесла:
«Тихий, тихий Дунай!
Моїх діток забавляй.
Ти, жовтенький пісок,
Нагодуй моїх діток;
І скупай, і сповий,
І собою укрий!»

I

Був собі дід та баба.
З давнього давна, у гаї над ставом,
Удвох собі на хуторі жили.
Як діточок двое, —
Усюди обое.
Ще змалечку удвох ягнята пасли.
А потім побралися,
Худоби діждалися, —
Придбали хутір, став і млин,
Садок у гаї розвели
І пасіку чималу —
Всього надбали.
Та діточок у їх бігма,
А смерть з косою за плечима.
Хто ж їх старість привітає,
За дитину стане?
Хто заплаче, поховає?
Хто душу спом'яне?
Хто поживе добро чесно,
В добрую годину,
І згадає, дякуючи,
Як своя дитина?..
Тяжко дітей годувати
У безверхій хаті,
А ще гірше старітися
У білих палатах, —
Старітися, умирати,
Добро покидати
Чужим людям, чужим дітям

На сміх, на розтрату!

II

І дід, і баба у неділю
На призьбі вдвох собі сиділи
Гарненько, в білих сорочках.
Сіяло сонце, в небесах
Ані хмариночки, та тихо,
Та любо, як у раі.
Сховалося у серці лихо,
Як звір у темнім гаї.
В такому раі, чого б, бачся,
Старим сумувати?
Чи то давне яке лихо
Прокинулось в хаті?
Чи вчорашне, задалене
Знов поворушилось,
Чи ще тільки заклунулось
І рай запалило?
Не знаю, що і після чого
Старі сумують. Може, вже
Оце збираються до бога,
Та хто в далеку дорогу

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию
(http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=21114838&lf from=362673004) на
ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard,
Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне
МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек,
бонусными картами или другим удобным Вам способом.